

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobkyně: S. J.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem 225 08 Praha 5, Křížová 25

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 4. 2022, o invalidní důchod

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 29. 12. 2021 č. j. X, kterým byla zamítnuta její žádost o invalidní důchod. Žalobkyně namítala, že posudek, z něhož žalovaná vycházela, nezohledňuje její celkový dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a jeho progresi, která má zhoršující tendenci. Kromě jiných onemocnění trpí astmatem, pro které je její pracovní schopnost značně omezena. V průběhu roku v závislosti na období dochází u ní k několika exacerbacím a musí pravidelně brát úlevové léky. Denní příznaky nemoci se projevují více jak dvakrát týdně. Uvedenou chorobou trpí

již od dětství. V minulosti jí byl pro tuto nemoc přiznán částečný invalidní důchod. Zdravotní postižení tak v souhrnu působí značené omezení, zdravotní postižení má charakter trvale ovlivňujícího její pracovní schopnost. Nepochybně dochází k funkčnímu dopadu na pokles pracovní schopnosti. Uvedla, že pracuje v sociálních službách v přímé obslužné péči, při výkonu práce často pracuje s desinfekcí, která jí působí dýchací problémy, alergické reakce, dušnost, problémy s dýcháním, vyvolává potřebu kašlání. Již několikrát přišla o zaměstnání z důvodu omezení pracovní schopnosti a nepříznivého zdravotního stavu. Jedná se tak nepochybně o zdravotní postižení, které je nutno podřadit pod kapitolu X., oddíl B, položku 3b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., s mírou poklesu pracovní schopnosti 20-40 %. Žalobkyně vyslovila přesvědčení, že po komplexním zhodnocení jejího zdravotního postižení, tedy případně i s využitím § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., je nepochybně nutno dojít k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti u ní činí minimálně 35 % a je tak invalidní v I. stupni dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutí žalované bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, respektive její zdravotní stav byl nesprávně kvalifikován, čímž byla porušena příslušná ust. § 38 a násl. zákona o důchodovém pojištění.

2. Žalovaná v písemném vyjádření navrhla, aby soud požádal PK MPSV v ČR o přezkoumání zdravotního stavu žalobkyně.
3. Ze správního spisu bylo zjištěno, že rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 29. 12. 2021 č. j. X byla zamítnuta žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Podkladem rozhodnutí byl posudek Okresní správy sociálního zabezpečení v Karvině ze dne 18. 11. 2021, podle jehož závěrů pracovní schopnost žalobkyně poklesla z dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 30 %. Posudková lékařka v uvedeném posudku konstatovala, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je asthma bronchiale perzistující až středně závažné, polyvalentní alergie a stav po trim. fr. kotníku sin 4/2020, které mají nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti. Jedná se o zdravotní stav, který funkčním postižením odpovídá kapitole X., oddílu B, položce 3b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %. Pokles pracovní schopnosti je v rozmezí 20-40 % dle uvedené položky. 30 % stanovila posudková lékařka i s přihlédnutím k dalším chorobám. Dle tohoto posudku má žalobkyně zachovanou pracovní schopnost s využitím dosaženého vzdělání, znalostí a zkušeností, má zachovanou schopnost rekvalifikace.
4. Proti označenému rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 29. 12. 2021 podala žalobkyně námitky, o nichž žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 11. 4. 2022, č. j. X. Námitky zamítla a uvedené rozhodnutí ČSSZ ze dne 29. 12. 2021 potvrdila. Žalovaná vycházela z posudku o invaliditě vypracovaného posudkovou lékařkou LPS ČSSZ ze dne 7. 3. 2022, v jehož posudkovém závěru se uvádí, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je asthma bronchiale alergické, pod kontrolou. Jde o zdravotní postižení uvedené v kapitole X., oddíl B, položka 3a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 10 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu posudkový lékař přistoupil ke zvýšení této hodnoty podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 10 % a míru poklesu pracovní schopnosti stanovil celkově na 20 %. Dle tohoto posudku zdravotní postižení žalobkyně není takového stupně a rozsahu,

aby více snižovalo pracovní schopnost. Je schopna vykonávat výdělečnou činnost sníženými nároky na tělesné schopnosti. Pracovní omezení spočívá ve vyloučení práce fyzicky namáhavé, v prašném prostředí, s alergenem a v terénu. Schopnost využít dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti jsou zachovány, stejně tak schopnost rekvalifikace. Žalobkyně je léčena pro astma bronchiální alergické, dále v psychiatrické ambulanci je vedena pro fobickou úzkostnou poruchu, od dubna 2022 je léčena v endokrinologické ambulanci pro hypertyreózu s difúzní strumou GB typu supresivní terapií, léčí se i pro art. hypertenzi I. stupně, bez komplikací, pro diabetes mellitus 2. typu, jedná se u ní rovněž o stav po trimall. fraktuře vlevo dislokované, léčené. Byla vyšetřena také neurologem pro občasný třes levé horní končetiny, rovněž dermatologem pro recidivující svědící ložisko na zevní straně pravého prsu. Žalobkyně je kardiopulmonálně kompenzovaná. U žalobkyně se nejedná o invaliditu žádného stupně.

5. Z posudku posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 21. 7. 2022, který si zdejší soud vyžádal v tomto řízení, bylo zjištěno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně bylo chronické intermitentní až perzistující bronchiální astma pylové, sezónní, při léčbě s normálními ventilačními hodnotami, kompenzované, stabilní. Jde o zdravotní postižení uvedené v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., ve znění platném v době vydání napadeného rozhodnutí v kapitole X., oddíl B, položka 3 písm. a), vedoucí k poklesu pracovní schopnosti na horní hranici rozmezí (5-10%), tj. o 10 %, který posudková komise dále zvýšila s ohledem na další zjištěné chorobné stavy o 10 % dle § 3 citované vyhlášky na celkových 20 %. Posudková komise uvedla, že nehodnotí dle položky 3b, 3c ani 3d, protože nebyly zjištěny příznaky tyto položky charakterizující. Žalobkyně nebyla schopna těžké fyzické práce, v prostředí nadměrně prašném, agresivním a zjištěných alergenů, přetěžování levé dolní končetiny. Byla schopna využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti a po případném zaškolení nebo rekvalifikaci, vykonávat s výše uvedenými omezeními lehčí práce v dělnických profesích v lehkém průmyslu nebo ve službách. Posudková komise konstatovala, že v hodnocení není souladu se závěry posudkové lékařky OSSZ Karviná, protože nebylo prokázáno omezení denních aktivit jen při výskytu příznaků a exacerbací, PEF, FEV1 menší než 80 % náležitých hodnot nebo osobních nejlepších hodnot, denní příznaky více než 2x týdně, 3 nebo více exacerbací za rok. V hodnocení je v souladu se závěry posudkové lékařky ČSSZ v námitkovém řízení. Potíže, uvedené v žalobě a při jednání posudkové komise jsou odůvodnitelné zjištěnými diagnózami. Posudková komise dále uvedla, že žalobkyně byla v minulosti uznána částečně invalidní při zjišťovací lékařské prohlídce dne 16. 12. 2004 pro hypertyreózu částečně kompenzovanou léčbou, nadváhu a bronchiální astma dle kapitoly IV., oddíl položka 9.1, písm. b) přílohy k vyhlášce č. 284/1995 Sb., v platném znění, s poklesem schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 40 %. Při kontrolní lékařské prohlídce dne 7. 12. 2007 a 1. 12. 2008 byla hodnocena stejně. Při kontrolní lékařské prohlídce dne 2. 12. 2010 již nebyla uznána invalidní. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo stanoveno perzistující bronchiální astma a pokles pracovní schopnosti dle kapitoly X., položka 3, písm. a) stanoven pouze 10 %. Stejně byla hodnocena i v námitkovém řízení ČSSZ Ostrava dne 1. 3. 2011 a PK MPSV Ostrava 26. 8. 2011. Ani k datu napadeného rozhodnutí 11. 4. 2022 nebyla invalidní. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, pro který byl žalobkyni v minulosti přiznán částečný invalidní důchod, byla hypertyreóza částečně kompenzovaná léčbou, která přešla v průběhu let v hypotyreózu, která je nyní plně kompenzovaná substituční léčbou a není důvodem pro invaliditu. V nálezů MUDr. B. z 21. 3. 2018 byly naposledy uváděny konkrétní příznaky: jen občasný suchý a dráždivý kašel, intermitentního typu. V dalších nálezech pak je

uváděno, že na výše uvedené léčbě toho času klinicky stran alergie, imunitního systému i astmatických dechových potíží relativně slušně kompenzovaná, stabilizovaná, alergie, imunitní systém i bronchiální astma na pravidelné léčbě pod solidní klinickou kontrolou, aktuálně stávající medikace maximálně vyhovuje, spokojená. Posudková komise dále učinila závěr, že v průběhu onemocnění astmatem není prokázáno zhoršování klinické ani na měření ventilačních hodnot, které zůstávající zcela v normě a žalobkyně s tímto onemocněním až do úrazu 10. 4. 2020 pracovala. Při objektivním vyšetření je dýchání čisté a volné, bez vedlejších fenoménů, kůže čistá, hrdlo klidné. Dle subjektivních údajů u lékaře ani při objektivních vyšetřeních není prokázáno, že by u žalobkyně docházelo k několika exacerbacím astmatu, potřebě pravidelného užívání úlevových léků, projevům denních příznaků nemoci více jak 2x týdně, jak uvádí v žalobě. Není prokázána progresse dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ani u astmatu ani u dalších zjištěných chorob. Astma ani další zjištěné chorobné stavy žalobkyni neinvalidizují jednotlivě ani ve vzájemné souvislosti. Příčinou, pro kterou byla před podáním žádosti o invalidní důchod žalobkyně dlouhodobě práce neschopná, byla trimaleolární zlomenina pravé dolní končetiny, která se plně anatomicky i funkčně zhojila a která není důvodem pro invaliditu. Na subjektivních potížích a metabolickém syndromu se může podílet obrovská obezita při nedodržování životosprávy a pokynů lékařů, zatím bez léčby na odborném pracovišti. Posudkové komisi není znám rozumný důvod, pro který by žalobkyně nemohla podstatně snížit svou tělesnou váhu. Zlepšení zdravotního stavu pod lékařskou kontrolou je možné, vše závisí na jejím postoji a změně životního stylu. Přiměřený pohyb může napomoci redukci váhy. Posudková komise uzavřela, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobkyně nebyla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb.

6. Soud konstatuje, že stěžejní otázkou bylo posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Soud byl proto povinen vyžádat si odborný lékařský nález. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav ve vztahu k určení invalidity a jejího stupně Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím svých posudkových komisí, jak plyne z ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Tato komise je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a zachované pracovní schopnosti žalobkyně, ale také k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 23/2018 – 37).
7. Krajský soud dále považuje za nutné zdůraznit, že posudkové lékařství je specializované medicínské odvětví a podřazení zjištěného postižení zdravotního stavu pod příslušnou položku vyhlášky pro posuzování invalidity může provést pouze odborník z této oblasti. Jeho činnost nemůže nahradit soud, ale ani lékař s jinou specializací, který nemá odborné předpoklady pro hodnocení zdravotního stavu podle vyhlášky o posuzování invalidity. Je

rovněž třeba zmínit, že pokles pracovní schopnosti se posuzuje vzhledem k profesi (viz rozsudek NSS č. j. 5 Ads 37/2003 – 92).

8. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 této vyhlášky.
9. Jak bylo uvedeno výše, správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 13/2003 – 54), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena.
10. Krajský soud při hodnocení posudku PK MPSV ČR v Ostravě dospěl k závěru, že je úplný a přesvědčivý k tomu, aby se stal podkladem pro posouzení stupně invalidity. Posudková komise přesvědčivě vysvětlila, jaké zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, včetně jeho hodnocení v rámci kategorizace dle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Současně vysvětlila, jak byly při posuzování invalidity žalobkyně zohledněny její další zdravotní potíže a profesní zařazení. Posudková komise rovněž vysvětlila, proč nesouhlasí se závěry posudku lékaře OSSZ v Karvině a proč naopak přisvědčila závěrům posudku lékaře LPS ČSSZ v námitkovém řízení, který byl podkladem žalobou napadeného rozhodnutí. Oba tyto posudky zcela shodně za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti označují chronické intermitentní až perzistující bronchiální astma pylové, sezónní, při léčbě s normálními ventilačními hodnotami, kompenzované, stabilní. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti posudková komise stanovila dle kapitoly X., oddíl B, položka 3, písm. a), vedoucí k poklesu pracovní schopnosti na horní hranici rozmezí (5-10 %), tj. o 10 %, který dále zvýšila s ohledem na další zjištěné chorobné stavy o 10 % dle § 3 uvedené vyhlášky, na celkových 20 %. Posudková komise stejně jako posudek lékaře LPS ČSSZ dospěly ke shodnému závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobkyně nebyla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Takovýto pokles pracovní schopnosti u žalobkyně zjištěn nebyl. Krajský soud vzhledem k úplnosti a přesvědčivosti posudku PK MPSV ČR v Ostravě, z něho vycházel, a zastává dále názor, že skutkový stav byl v dané věci zjištěn natolik, že nebylo nutné provádět další dokazování.
11. S ohledem na výše uvedené závěry soud žalobu ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud respektoval ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s., vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů.
12. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovaná ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 6. 9. 2022

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně